

Het verschil tussen *Polygonatum odoratum* (Mill.) Druce (Welriekende salomonszegel) en *P. x hybridum* Brügger (Tuinsalomonszegel)

Leni (H.) Duistermaat (Stichting FLORON, Postbus 9514, 2300 RA Leiden)

Bij het controleren van waarnemingen die aan FLORBASE zijn toegevoegd^{1 2} bleek dat veel waarnemingen van *Polygonatum odoratum* (Welriekende salomonszegel) buiten het duingebied betrekking hebben op *P. x hybridum* (Tuinsalomonszegel). *Polygonatum odoratum* is een soort van droge, kalkrijke grond; hij is plaatselijk algemeen in het duingebied, daarbuiten zeer zeldzaam (o.a. op een paar plekken waar duinzand is aangevoerd). De genoemde hybride is het produkt van kruising tussen *P. multiflorum* (Gewone salomonszegel) en *P. odoratum*. De hybride is een forse, tot één meter hoge plant, die vanwege haar grootte geliefd is als tuinplant. Hij vormt zelden bessen, maar slaat echter gemakkelijk op uit wortelstokken die met tuinafval worden weggegooid en kan dan lang standhouden. Vanwege de verwarring die is opgetreden lijkt het ons zinvol aandacht te vragen voor het bestaan van de hybride en te wijzen op de verschillen tussen beide taxa.³

Zoals bij hybriden vaak het geval is, is ook *P. x hybridum* intermediair tussen beide ouders voor een aantal kenmerken. De bloemen van *Polygonatum odoratum* hebben een brede, rechte kroonbuis, zonder insnoering, terwijl die van de hybride een (lichte) insnoering in de iets smallere kroonbuis hebben (zie ook Fig. 1).⁴ De lijsten op de stengel tussen de bladen zijn in de hybride veel minder duidelijk aanwezig dan bij *P. odoratum* het geval is. Daarnaast zijn de helmraden van de hybride dicht papilleus, of zelfs meer of minder behaard (bekijk dit met een loep!), terwijl die bij de oudersoort *P. odoratum* geheel kaal zijn (Fig. 2).⁴

Wanneer na controle van bovengenoemde kenmerken nog steeds het vermoeden bestaat dat *P. odoratum* gevonden is buiten het (kalkrijke) duingebied, verdient het aanbeveling herbariummateriaal te verzamelen en op te sturen naar het Rijksherbarium.⁵ Verzamel een hele stengel (afgesneden bij de grond, of met een stuk wortelstok) met bloemen en voor zover aanwezig bessen. Noteer daarbij

de datum van verzamelen, de verzamelaar, vindplaats, amersfoort- of atlascoördinaten, standplaats (buitenplaats, ook of er materiaal is aangevoerd) en grootte van de groeiplaats (of aantal stengels).

1. Interne controle door Rijksherbarium/FLORON
2. Door de auteurs van de Flora-atlas van Amsterdam (T. Denters & B. Vreeken, 1998. Flora-atlas van de regio Amsterdam. Haarlem)
3. R. van der Meijden, 1996. Heukels' Flora van Nederland: 605–606. Groningen.
4. Dit is fig. 138.8 in de Heukels' Flora³, overgenomen met toestemming van de auteur; fig. 138.9 lijkt bij nader inzien op *P. x hybridum*!
5. T.a.v. dhr. W.J. Holverda, Postbus 9514, 2300 RA Leiden

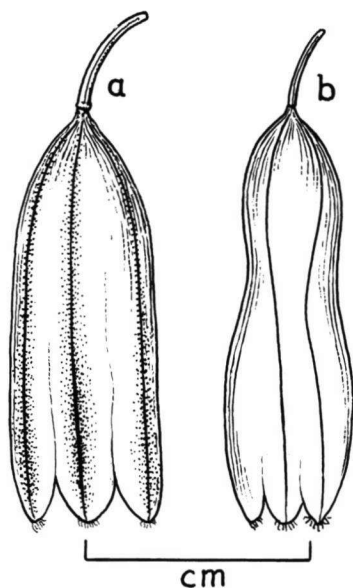

Fig. 1. Bloemkroon. a. (Welriekende salomonszegel), b. (Tuinsalomonszegel).

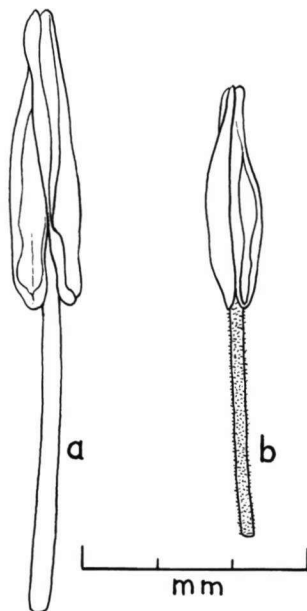

Fig. 2. Meeldraad. a. (Welriekende salomonszegel), b. (Tuinsalomonszegel).